

EDUSKUNNAN VASTAUS 72/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi opintotukilain muuttamisesta (HE 28/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Sivistysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (SiVM 4/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 11 §, 13 §:n 1 momentti, 14 a ja 16 §, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 19 a ja 21 §, 27 §:n 4 momentti, 41 §:n 4 momentin ja 58 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto sekä 46 §:n 2 momentti ja 48 §,

sellaisina kuin niistä ovat 11 § osaksi laeissa 940/1995, 49/1997 ja 41/2000, 13 §:n 1 momentti ja 19 §:n 3 momentti mainitussa laissa 940/1995, 14 a ja 19 a § mainitussa laissa 41/2000, 16 § laissa 1277/2000, 17 §:n 1 momentti laissa 920/1997 ja 27 §:n 4 momentti laissa 1099/2000, seuraavasti:

11 §

Opintorahan määrä

Jollei 17—22 §:stä muuta johdu, opintorahan määrä kuukaudessa on:

1) vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 38,68 euroa korkeakoulussa ja 21,86 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 20-vuotias, sekä 105,96 euroa korkeakoulussa ja 63,91 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta;

2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 126,14 euroa korkeakoulussa ja

84,09 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 18-vuotias; sekä

3) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle korkeakoulussa 259,01 euroa ja muussa oppilaitoksessa 213,60 euroa, kun opiskelija on täyttänyt 18 vuotta tai avioliitossa taikka elatusvelvollinen.

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai vanhempansa omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, opintoraha myönnetään samansuuruisena kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että opintorahan määrä voi olla myös muissa oppilaitoksissa sama kuin korkeakouluissa, jos opintoihin ei liity opintososiaalisia etuja.

Jos vanhempien tuloverolain (1535/1992) 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 13 800 euroa vuodessa, opintorahoja voidaan korottaa seuraavasti:

- 1) 38,68 euron opintorahaa enintään 58,87 eurolla;
- 2) 21,86 euron opintorahaa enintään 42,05 eurolla;
- 3) 105,96 euron opintorahaa enintään 126,14 eurolla;
- 4) 63,91 euron opintorahaa enintään 84,09 eurolla;
- 5) 126,14 euron opintorahaa enintään 126,14 eurolla; ja
- 6) 84,09 euron opintorahaa enintään 84,09 eurolla.

Korotus pienenee jokaista tulorajan ylittävää täyttä 1 380 euroa kohden 10 prosenttia. Yhteenlasketun tulon ylittäessä 26 100 euroa korotusta ei makseta.

Oikeus 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuun korkeampaan opintorahaan iän perusteella alkaa sen kuukauden alusta, jona tuensaaja täyttää asianomaisessa kohdassa säädetyn iän.

13 §

Aikuisopintorahan määrä

Aikuisopintorahan määrä on 25 prosenttia opiskelijan opintoja edeltävästä vakiintuneesta kuukausittaisesta veronalaisten ansiotulojen määrästä tai sitä vastaavien tulojen määrästä, kuitenkin vähintään 259,01 euroa ja enintään 470,93 euroa kuukaudessa.

14 a §

Asumislisän määrä

Asumislisän määrä on 80 prosenttia kuukausivuokrasta, käyttövastikkeesta taikka niihin rin-

nastettavista vuokrasopimuksen tai asumisoikeussopimuksen mukaisista kiinteän suuruisista kuukausittaisista asumismenoista. Asumislisää myönnettäessä asumismenoja ei oteta huomioon 214,44 euron ylittävältä osalta. Opiskelijan osuus asumismenoista saadaan jakamalla koko asunnon asumismenot asukkaiden lukumäärällä, jollei erityisestä syystä hyväksytä muuta jakoperustetta.

Jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai vanhempiensa omistamassa asunnossa, asumislisän määrä on enintään 58,87 euroa kuukaudessa. Kansanopiston tai liikunnan koulutuskeskuksen maksullisella linjalla opiskelevan, oppilaitoksen asuntolassa asuvan opiskelijan asumislisän määrä on 58,87 euroa kuukaudessa.

Ulkomailla opiskelevan asumislisän määrä on 180,80 euroa kuukaudessa. Opetusministeriö voi määrätä, että ulkomailla opiskelevan asumislisä on tätä pienempi, jos opiskelumaan vuokrataso on alhainen.

Asumislisää ei makseta, jos asumismenot ovat alle 33,63 euroa kuukaudessa.

16 §

Valtiontakauksen suuruus

Opintolainan valtiontakauksen määrä tukikuukautta kohden on 18 vuotta täyttäneellä 220 euroa, aikuisopintorahaa tai aikuiskoulutustukea saavalla kuitenkin 310 euroa. Jos hakija on alle 18-vuotias, takaus myönnetään 160 euron suuruisena. Oikeus korkeampaan valtiontakaukseen alkaa sen kuukauden alusta, jona opiskelija täyttää 18 vuotta. Ulkomailla opiskelevan opintolainan valtiontakauksen määrä on 360 euroa tukikuukautta kohden.

Valtiontakauksen määrää korotetaan niinä lukukausina, jolloin opiskelija saa opintotukea tai aikuiskoulutustukea, sillä opintolainan lisäyksellä, jonka luottolaitos antaa opiskelijalle lukuvouden aikana erääntyvän opintolainan koron maksamiseksi.

17 §

Opiskelijan omien tulojen vaikutus opintorahan ja asumislisään

Opiskelijalla voi olla opintorahan ja aikuisopintorahan lisäksi muita veronalaisia tuloja ja toimeentulon turvaamiseen tarkoitettuja apurahoja kalenterivuodessa määrä, jota kutsutaan vapaaksi tuloksi. Vapaa tulo lasketaan siten, että opiskelijalla voi olla tuloa:

- 1) 505 euroa jokaista kuukautta kohden, jona hän on saanut opintorahaa tai asumislisää; sekä
- 2) 1 515 euroa jokaista kuukautta kohden, jona hän ei ole saanut opintorahaa tai asumislisää.

18 §

Tulojen vaikutus aikuisopintorahaan

Aikuisopintoraha myönnetään, jos opiskelijan muut veronalaiset tulot tai toimeentulon turvaamiseen tarkoitettu apuraha ovat lukukauden tukikuukausien aikana keskimäärin enintään 340 euroa kuukaudessa. Tulona ei kuitenkaan pidetä koulutus- ja erorahastosta annetun lain (537/1990) eikä valtion virkamieslain (750/1994) tai muun lain perusteella maksettavaa ammattikoulutusrahaa ja erorahan aikuiskoulutuslisää.

19 §

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen opintorahaan ja asumislisään, jos vanhempien tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen määrä on enintään 27 300 euroa vuodessa. Opintorahaa ja asumislisää vähennetään jokaista tuloajan ylittävää täyttä 680 euroa kohden viisi prosenttia.

19 a §

Aviopolison tulojen huomioon ottaminen asumislisää myönnettäessä

Opiskelijalla on oikeus täysimääräiseen asumislisään, jos hänen aviopolisonsa tuloverolain 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen määrä on enintään 15 200 euroa vuodessa. Asumislisää vähennetään jokaista tuloajan ylittävää täyttä 680 euroa kohden 10 prosenttia.

Jos aviopolisot eivät asu samassa asunnossa, puolison tuloja ei kuitenkaan oteta huomioon.

21 §

Pienin myönnettävä etuus

Opintorahaa ja asumislisää ei myönnetä, jos kuukausierän määrä yhteensä jäisi 8,40 euroa pienemmäksi.

27 §

Takaisinperintä

Jos opiskelijan 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu vuositulo ylittää vapaan tulon, ylityksen jokaista alkavaa 1 010 euroa kohden peritään takaisin yhden tukikuukauden opintoraha ja asumislisä aikajärjestyksessä alkaen kalenterivuoden viimeisestä tukikuukaudesta. Jos vapaan tulon ylitys on ollut enintään 170 euroa, liikaa maksettua tukea ei kuitenkaan peritä takaisin. Tuensajalle annetaan päätösehdotus liikaa maksetun tuen takaisinperimisestä. Ehdotuksen mukainen päätös tulee voimaan, jos tuensaja ei valituksen tekemiseen varatussa määräajassa pyydä kirjallisesti asian käsittelemistä uudelleen.

41 §

Tietojenantovelvollisuus

— — — — —
Luottolaitos on velvollinen toimittamaan puolivuositain jansaneläkelaitokselle lainansaajittain yksilöidyt tiedot nostettujen valtion takaamien opintolainojen rahamääristä siten kuin kansaneläkelaitos tarkemmin määrää.

46 §

Rahoitus

— — — — —
Kansaneläkelaitoksen on viisi arkipäivää ennen opintorahojen, aikuisopintorahojen ja asumislisien maksupäivää ilmoitettava valtiolle arvio seuraavana kuukautena maksettavien opintorahojen, aikuisopintorahojen, asumislisien, takausvastuiden ja ateriatuen rahamäärästä. Valtion on ilmoituksen perusteella maksettava kansaneläkelaitokselle ilmoituksen mukainen määrä viimeistään yhtä arkipäivää ennen edellä tarkoitettua maksupäivää.
— — — — —

48 §

Etuuden korottaminen

Tässä laissa säädettyjä määriä voidaan korottaa valtioneuvoston asetuksella.

58 §

Kumotun opintotukilain mukaisten tehtävien hoitoa koskeva siirtymäsäännös

— — — — —
Veroviranomaisilla on oikeus saada massa-luovutuksena kansaneläkelaitokselta vuosittain kumotun opintotukilain 7 §:n 3 momentin mukaisen korkoavustuksen saajien nimet, henkilötunnukset ja maksetun koron määrät.
—————

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002. Sen 27 §:n 4 momenttia sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vuotta 2001 koskevaan takaisinperintään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2001
—————